U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci navrhovatelky: **PhDr. J. G.,** proti odpůrcům: **1) Městský úřad Hostivice,** se sídlem Husovo náměstí 13, Hostivice, **2) MUDr. David Rath,** v řízení o námitce podjatosti vznesené odpůrcem 2) ve věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 54 A 118/2018,

takto:

I. Soudci Krajského soudu v Praze Olga Stránská, Mgr. Jan Čížek, Mgr. Tomáš Kocourek, JUDr. Jitka Zavřelová a JUDr. Věra Šimůnková **nejsou** vyloučeni z projednávání a rozhodování ve věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 54 A 118/2018.

II. Návrh na přikázání věci jinému než Krajskému soudu v Praze **se zamítá.**

O d ů v o d n ě n í :

[1] U Krajského soudu v Praze je pod sp. zn. 54 A 118/2018 vedeno řízení o návrhu na určení neplatnosti volby kandidáta MUDr. Davida Ratha do zastupitelstva města Hostivice (okres Praha - západ) ve volbách konaných ve dnech 5. a 6. 10. 2018.

[2] Dne 18. 10. 2018 doručil MUDr. David Rath [odpůrce 2)] Krajskému soudu v Praze podání, ve kterém poukázal i na možnou podjatost Krajského soudu v Praze. Tu spatřoval výslovně v tom, že Krajský soud v Praze byl uznán „vinným a sankciován Úřadem pro ochranu osobních údajů za porušení zákonem chráněných práv odpůrce 2)“. Dovozoval, že tento fakt může zakládat podjatost celého Krajského soudu v Praze. Navrhl delegaci věci k jinému soudu.

[3] Soudci správního úseku Krajského soudu v Praze, kteří mohou podle rozvrhu práce, resp. podle obsahu předloženého spisu danou věc rozhodovat – Olga Stránská, Mgr. Jan Čížek, Mgr. Tomáš Kocourek, JUDr. Jitka Zavřelová a JUDr. Věra Šimůnková – se před předložením věci Nejvyššímu správnímu soudu k námitce podjatosti vyjádřili a uvedli, že ji neshledávají důvodnou. Nemají žádný poměr k věci ani k účastníkům, přičemž se nepodíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení.

[4] Z důvodu, že zákon ukládá krajskému soudu, aby v uvedené volební věci rozhodl do 20 dnů ode dne podání návrhu, rozhodoval Nejvyšší správní soud o námitce podjatosti přednostně.

[5] Nejvyšší správní soud námitku podjatosti důvodnou neshledal.

[6] Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s."): *Soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[7] Z § 8 odst. 1 s. ř. s. tedy vyplývá, že důvodem pro vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci ve věcech správního soudnictví může být jednak skutečnost, že se podílel na jejím rozhodování již v předchozím správním či soudním řízení, a jednak takový vnitřní vztah soudce k věci samé, k účastníkům či k jejich zástupcům, že míra a povaha tohoto vztahu poskytuje důvod k pochybnostem o jeho nepodjatosti (§ 8 odst. 1 věta první a druhá s. ř. s.). Podle výslovného znění zákona přitom důvodem k vyloučení soudce nemohou být okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech [§ 8 odst. 1 písm. a) poslední věta s. ř. s.].

[8] Z konstantní judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu vyplývá, že garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce, patří mezi integrální součásti práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Nestrannost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky). Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům). Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěží nalezla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat šíře, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezaujatý vztah. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 6. 2017, č. j. Nao 203/2017 - 77).

[9] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 odst. 1 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Např. v usnesení ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16, Nejvyšší správní soud uvedl, že podjatost soudce zasahuje do principu nezávislosti soudce, neboť nestrannost

soudce tento princip předpokládá. Samotný pojem soudce totiž s sebou nese atribut nezaujatosti a nestrannosti a bez toho, že by se nepředpokládal, nebylo by důvodu ani pro konstituování soudní moci jako jednoho z pilířů demokratické společnosti. Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon. Z další judikatury pak vyplývá, že k vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci může v zásadě dojít teprve tehdy, je-li evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude moci, nebo nebude schopen, nezávisle a nestranně rozhodovat (viz usnesení ze dne 27. 11. 2015, č. j. Nao 278/2015 - 34). Uvedené závěry přebírá i pozdější judikatura Nejvyššího správního soudu. Viz např. usnesení ze dne 14. 11. 2017, č. j. Nao 338/2017 - 19, podle něhož „*rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v ustanovení § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (ustanovení čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána soudu příslušnému a přikázána soudu, resp. soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě.*“ Obdobně viz i aktuální judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. usnesení ze dne 15. 8. 2018, č. j. Nao 172/2018 - 22, ze dne 8. 1. 2018, č. j. Nao 226/2018 - 19 atp.

[10] Optikou výše uvedeného nahlížel Nejvyšší správní soud na vznesenou námitku podjatosti a neshledal ji důvodnou. Nejvyšší správní soud není názoru, že by tvrzené sankcionování Krajského soudu v Praze ze strany Úřadu pro ochranu osobních údajů vylučovalo soudce správního úseku Krajského soudu v Praze z projednávání a rozhodnutí dané věci. Odpůrce 2) ani netvrdil, jak by tvrzené sankcionování Krajského soudu v Praze (a nikoliv jeho jednotlivých soudců) mohlo ovlivnit projednávání a rozhodování dané volební věci. Výslovně netvrdil ani to, že by shora uvedení soudci správního úseku Krajského soudu v Praze měli konkrétní poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům, pro který by byl dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti, popř. že by se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci v dřívějších řízeních. Nepoukazoval na žádný negativní poměr uvedených soudců k odpůrci 2), popř. na jejich vystupování v předchozím řízení, či na jiné závažné důvody vyvolávající pochybnosti o jejich nepodjatosti. Ostatně z ničeho nevyplývá ani to, že by tvrzený postih ze strany Úřadu pro ochranu osobních údajů nastal právě v důsledku postupu shora uvedených soudců správního úseku Krajského soudu v Praze. Lze tedy ve shodě se shora citovanou judikaturou uzavřít, že odpůrce 2) nepředestřel závažné důvody, které by soudcům správního úseku Krajského soudu v Praze reálně bránily rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2017, č. j. Nao 338/2017 - 19, ze dne 15. 8. 2018, č. j. Nao 172/2018 - 22 atp.).

[11] Nejvyšší správní soud proto námitce podjatosti nevyhověl a rozhodl, že soudci správního úseku Krajského soudu v Praze Olga Stránská, Mgr. Jan Čížek, Mgr. Tomáš Kocourek, JUDr. Jitka Zavřelová a JUDr. Věra Šimůnková nejsou vyloučeni z projednání a rozhodování věci.

[12] S ohledem na uvedený závěr nemohlo být vyhověno návrhu na přikázání věci jinému než Krajskému soudu v Praze. Nebyla totiž splněna podmínka tzv. delegace nutné dle § 9 odst. 1 s. ř. s., tzn., že pro vyloučení všech soudců specializovaných senátů místně příslušného krajského soudu nelze sestavit senát. Proto byl návrh na přikázání věci jinému soudu výrokem II zamítnut. (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2018, č. j. Nao 181/2017 - 30, ze dne 27. 1. 2015, č. j. Nao 31/2015 - 31 atp.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. října 2018

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu